

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ



“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан

географічного факультету

(М.Д. Заячук)

“29” серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ

обов'язкова

Освітньо-професійна програма: Менеджмент туристичної індустрії

Спеціальність: 073 Менеджмент

Галузь знань: 07Управління та адміністрування

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)


Факультет: географічний

Мова навчання: українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління інноваціями в галузі туризму» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент туристичної індустрії» за спеціальністю 073 Менеджмент, галузі знань 07 –Управління та адміністрування погодженої на засіданні кафедри та затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол №6 від «26» травня 2022 року).

Розробник : Наконечний К.П., доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту, доцент
Викладач : Наконечний К.П., доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту, доцент

Погоджено з гарантом
ОП «Менеджмент туристичної індустрії»  Валентина ПІДГІРНА

Затверджено на засіданні кафедри економічної географії та екологічного менеджменту

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

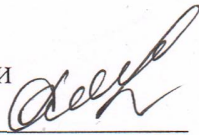

(підпис)

Валерій РУДЕНКО
(прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2025 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету


(підпис)

Наталія АНДРУСЯК
(прізвище та ініціали)

Мета викладання дисципліни: полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системних теоретичних знань і практичних навичок щодо сутності, закономірностей та механізмів управління інноваційними процесами в туристичній галузі, оволодінні сучасними інструментами розроблення, впровадження та оцінювання інновацій у туристичних підприємствах і дестинаціях. Дисципліна спрямована на розуміння сучасного стану, тенденцій та пріоритетів інноваційного розвитку туризму в умовах глобалізації, цифровізації та сталого розвитку, а також на усвідомлення ролі інновацій у підвищенні конкурентоспроможності туристичної індустрії України, активізації інноваційної діяльності суб'єктів господарювання та адаптації галузі до трансформаційних економічних і соціальних викликів..

Пререквізити: «Управління інноваціями в галузі туризму» є обов'язковою дисципліною циклу дисциплін професійної підготовки та викладається студентам 4 року повної форми навчання в 8-ому семестрі загальним обсягом 120 годин (4 кредити).

З метою підвищення ефективності засвоєння курсу здобувач вищої освіти має вивчити наступну дисципліну: «Адміністративний менеджмент у туризмі».

Результати навчання

Загальні компетентності

З.К. 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

З.К. 11 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

З.К. 12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності

С.К.2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

С.К. 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

С.К. 7 Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

С.К.12 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

С.К. 16 Здатність здійснювати ефективне управління ресурсною базою галузей туристичної індустрії на засадах раціональності у їх використанні.

Програмні результати навчання:

ПРН 4 Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 7 Виявляти навички організаційного проектування.

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	8	4	120	33	22	-	-	65	-	екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
л		прак	с.р.	
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні засади управління інноваціями в туризмі				
Тема 1. Інновації та інноваційна діяльність у туризмі: сутність, види, особливості.	10	2	2	6
Тема 2. Теорії інноваційного розвитку та їх застосування в туристичній галузі.	14	6	2	6
Тема 3. Інноваційний менеджмент у системі управління туристичним підприємством.	14	4	4	6
Тема 4. Інноваційний потенціал, інноваційна політика та стратегія туристичних підприємств.	10	2	2	6
Тема 5. Організаційно-економічний механізм і державне регулювання інноваційної діяльності в туризмі	10	2	2	6
Разом за ЗМ1	58	16	12	30
Змістовий модуль 2. Технологічні, проєктні та сталі аспекти інноваційного розвитку туризму				
Тема 6. Планування та фінансово-кадрове забезпечення інноваційних процесів у туризмі.	13	4	2	7
Тема 7. Управління інноваційними проєктами та оцінювання ефективності інноваційної діяльності.	11	2	2	7
Тема 8. Цифрові інновації, smart-технології та автоматизація управління в туризмі.	11	2	2	7
Тема 9. Маркетингові інновації, digital-інструменти та інновації туристичного продукту.	13	4	2	7
Тема 10. Інновації у сталому туризмі, екологічна складова та перспективи інноваційного розвитку туризму в Україні і світі.	14	5	2	7
Разом за ЗМ 2	62	17	10	35
Усього годин	120	33	22	65

Тематика лекційних занять з переліком питань

Тема 1. Інновації та інноваційна діяльність у туризмі: сутність, види, особливості

1. Поняття «інновація» та «інноваційна діяльність»: еволюція наукових підходів
2. Специфіка інновацій у туристичній галузі
3. Класифікація інновацій у туризмі (продуктові, процесні, організаційні, маркетингові)
4. Життєвий цикл інновацій та етапи їх розвитку
5. Вплив інновацій на розвиток туристичного ринку

Тема 2. Теорії інноваційного розвитку та їх застосування в туристичній галузі

1. Класичні та сучасні теорії інноваційного розвитку
2. Інноваційні моделі економічного зростання

3. Дифузія інновацій та її особливості в туризмі
4. Кластери та інноваційні екосистеми в туристичній сфері
5. Практика застосування інноваційних теорій у туризмі

Тема 3. Інноваційний менеджмент у системі управління туристичним підприємством

1. Сутність та функції інноваційного менеджменту
2. Місце інноваційного менеджменту в загальній системі управління підприємством
3. Організаційні структури управління інноваціями
4. Роль керівника та персоналу в інноваційному розвитку
5. Інноваційна культура туристичного підприємства

Тема 4. Інноваційний потенціал, інноваційна політика та стратегія туристичних підприємств

1. Поняття та складові інноваційного потенціалу
2. Оцінювання інноваційного потенціалу туристичного підприємства
3. Формування інноваційної політики підприємства
4. Інноваційна стратегія: види та етапи розроблення
5. Інноваційна стратегія як чинник конкурентних переваг

Тема 5. Організаційно-економічний механізм і державне регулювання інноваційної діяльності в туризмі

1. Поняття та структура організаційно-економічного механізму інновацій
2. Інструменти економічного стимулювання інноваційної діяльності
3. Роль держави в управлінні інноваційним розвитком туризму
4. Нормативно-правове забезпечення інновацій у туристичній сфері
5. Міжнародний досвід державної підтримки інновацій у туризмі

Тема 6. Планування та фінансово-кадрове забезпечення інноваційних процесів у туризмі

1. Планування інноваційної діяльності на туристичному підприємстві
2. Методи та інструменти планування інноваційних процесів
3. Фінансові джерела інноваційної діяльності
4. Венчурний капітал і грантове фінансування в туризмі
5. Кадрове забезпечення та управління знаннями

Тема 7. Управління інноваційними проєктами та оцінювання ефективності інноваційної діяльності

1. Сутність інноваційного проєкту та етапи його реалізації
2. Методи управління інноваційними проєктами
3. Ризики інноваційної діяльності та способи їх мінімізації
4. Показники та методи оцінювання ефективності інновацій
5. Соціально-економічний ефект інновацій у туризмі

Тема 8. Цифрові інновації, smart-технології та автоматизація управління в туризмі

1. Цифрова трансформація туристичної галузі
2. Smart-технології в управлінні туристичними підприємствами
3. Автоматизовані системи управління та онлайн-платформи
4. Роль інформаційних технологій у підвищенні якості сервісу
5. Тенденції цифровізації туризму

Тема 9. Маркетингові інновації, digital-інструменти та інновації туристичного продукту

1. Інновації в маркетинговій діяльності туристичних підприємств
2. Digital-маркетинг та онлайн-комунікації в туризмі
3. Формування інноваційного туристичного продукту
4. Персоналізація послуг та клієнтоорієнтований підхід
5. Управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM)

Тема 10. Інновації у сталому туризмі, екологічна складова та перспективи інноваційного розвитку туризму в Україні і світі.

1. Концепція сталого та відповідального туризму в контексті інноваційного розвитку

2. Екологічні інновації в туристичній діяльності та їх роль у збереженні природних ресурсів
3. Соціальні інновації в туризмі: інклюзія, локальні громади, соціальне підприємництво
4. Інноваційний розвиток туризму в Україні: сучасний стан, проблеми та бар'єри
5. Глобальні виклики та світові тренди інноваційного розвитку туристичної галузі
6. Перспективні напрями та сценарії інноваційного розвитку туризму на національному і міжнародному рівнях

Тематика практичних занять з переліком завдань

Тема 1. Аналіз інновацій та інноваційної діяльності в туризмі

1. Проаналізувати обрану інновацію в туристичній галузі (продуктову, процесну, організаційну або маркетингову).
2. Визначити вид інновації та етап її життєвого циклу.
3. Навести приклади інновацій у світовій та національній туристичній практиці.
4. Оцінити вплив обраної інновації на розвиток туристичного ринку.

Тема 2. Теорії інноваційного розвитку та технологічні уклади в туризмі

1. Підготувати доповіді з питань циклічного розвитку економіки (М. Кондратьєв), теорії інновацій Й. Шумпетера.
2. Охарактеризувати технологічні уклади розвитку та їх вплив на туристичну галузь.
3. Визначити місце науково-технічних нововведень у системі інноваційної діяльності туристичних підприємств.
4. Обґрунтувати умови розвитку інновацій у туризмі за основними класифікаційними ознаками.

Тема 3. Аналіз інноваційної діяльності туристичного підприємства

1. Обрати туристичне підприємство та надати його загальну характеристику.
2. Проаналізувати напрями інноваційної діяльності підприємства.
3. Оцінити роль інноваційного менеджменту в системі управління підприємством.
4. Визначити сильні та слабкі сторони інноваційного розвитку підприємства.

Тема 4. Інноваційні процеси в управлінні та просуванні туристичного продукту

1. Підготувати презентацію щодо інноваційних процесів у просуванні туристичного продукту (країна на вибір).
2. Проаналізувати інноваційні маркетингові інструменти, що застосовуються у вибраній країні.
3. Оцінити вплив інновацій на конкурентоспроможність туристичного продукту.
4. Обґрунтувати можливості впровадження даного досвіду в Україні.

Тема 5. Інноваційні форми партнерства та організаційні моделі в туризмі

1. У табличній формі охарактеризувати види партнерських відносин у туризмі (стратегічні альянси, корпорації, консорціуми, франчайзинг тощо).
2. Порівняти переваги та недоліки різних форм партнерства.
3. Визначити роль держави та інституцій у стимулюванні партнерських інноваційних проєктів.

Тема 6. Оцінка доцільності впровадження технічних інновацій на туристичному підприємстві

1. Розрахувати економічну ефективність упровадження нового обладнання (на прикладі систем освітлення).
2. Визначити економію витрат та строк окупності інвестицій.
3. Зробити висновки щодо доцільності впровадження інновації.

Тема 7. Порівняльна оцінка та вибір інноваційного проєкту

1. Провести порівняльну оцінку кількох інноваційних проєктів.
2. Визначити оптимальний варіант за методом приведених витрат.
3. Обґрунтувати управлінське рішення щодо вибору інноваційного проєкту.

Тема 8. Оцінка ефективності інноваційного проєкту

1. Розрахувати зміну собівартості туристичного продукту.
2. Визначити приріст прибутку від упровадження інновації.
3. Обчислити строк окупності капітальних вкладень.
4. Оцінити загальний економічний ефект проекту.

Тема 9. Маркетингові інновації та digital-інструменти в управлінні туристичним продуктом

1. Проаналізувати маркетингові інновації, що використовуються туристичним підприємством (підприємство на вибір).
2. Оцінити застосування digital-маркетингу та онлайн-комунікацій у просуванні туристичного продукту.
3. Охарактеризувати інноваційні підходи до формування туристичного продукту.
4. Проаналізувати інструменти персоналізації послуг та клієнтоорієнтовані технології.
5. Дослідити використання CRM-систем у взаємодії з клієнтами та оцінити їх ефективність.

Тема 10. Інновації у сталому туризмі та перспективи інноваційного розвитку туристичного бізнесу

1. Проаналізувати приклади інновацій у сталому та відповідальному туризмі (екологічні, соціальні, управлінські).
2. Оцінити вплив інновацій на екологічну, соціальну та економічну складові розвитку туризму.
3. Проаналізувати сучасний стан інноваційного розвитку туризму в Україні.
4. Визначити глобальні тренди та виклики інноваційного розвитку туристичної галузі.
5. Обґрунтувати перспективні напрями інноваційного розвитку туристичного бізнесу на національному або міжнародному рівні.

Самостійна робота студентів

Самостійна робота здобувачів в рамках з дисципліни «Управління інноваціями в галузі туризму» направлена на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі.

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год
1.	Сучасні тренди інновацій у туристичній галузі	Зробіть огляд 5 сучасних інновацій у туристичній сфері та оцініть їхній вплив на розвиток галузі	6
2.	Практичне застосування теорій інноваційного розвитку	Оберіть одну теорію інноваційного розвитку та наведіть приклади її реалізації у туристичних підприємствах України або світу	6
3.	Механізми управління інноваційними процесами	Опишіть, як організовано управління інноваціями у туристичній компанії (структура, ролі, відповідальність)	6
4.	Інноваційна політика та стратегічне планування	Проаналізуйте інноваційну політику двох туристичних компаній (вітчизняної та закордонної)	6
5.	Фінансово-кадрове забезпечення інновацій	Складіть план фінансування інноваційного проекту туристичної компанії	6
6.	Управління інноваційними проектами	Розробіть міні-проект туристичної інновації з визначенням цілей, етапів реалізації та показників ефективності	7
7.	Впровадження цифрових технологій у туризм	Опишіть 4–5 цифрових інструментів для автоматизації туристичних процесів і оцініть їхню ефективність	7

8.	Інноваційний маркетинг та просування туристичного продукту	Проаналізуйте маркетингові інновації у трьох туристичних компаніях (локальних або міжнародних)	7
9.	Сталі інновації та екологічний туризм	Наведіть приклади впровадження сталих інновацій у туристичних підприємствах України та світу	7
10.	Оцінка ефективності інноваційних рішень у туризмі	Виберіть туристичне підприємство та проаналізуйте показники ефективності впроваджених інновацій	7

Результати виконаних завдань, передбачених для самостійної роботи здобувача, враховуються в процесі поточного та підсумкового контролю.

Методи навчання

При викладанні використовуються основні традиційні та інтерактивні методи навчання, новітні технології, спрямовані на досягнення освітньої мети й прогнозованих програмних результатів.

Методи навчання і викладання:

Словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо).

Практичні заняття.

Наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо).

Робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами.

Самостійна робота над питаннями, окресленими програмою ОК.

Підготовка тез/доповіді на конференцію.

Тренінги, коучі, майстер-класи від запрошених стейкхолдерів.

Реферативні та пошукові дослідження.

Система контролю та оцінювання

У процесі оцінювання навчальних досягнень застосовуємо методи усного і письмового контролю:

- **методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, презентації результатів виконаних завдань, кейсів, представлення аналітичних завдань.
- **методи письмового контролю:** контрольні роботи, тестування, самостійні роботи, виконання вправ, написання есе,
- **методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Форми контролю

Форми поточного контролю – тести, письмові роботи (тематичні, модульні), усне індивідуальне та фронтальне опитування.

Електронний контроль виконання завдань з курсу представлений на електронній платформі <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1753>

Форма підсумкового контролю – екзамен

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітньої компоненти.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	МКР 1	T6	T7	T8	T9	T10	МКР 2		
4	4	4	4	4	10	4	4	4	4	4	10		

Підсумкова оцінка за ОК “Управління інноваціями в галузі туризму”, яку здобувач освіти може отримати за результатами вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, які виводяться із суми балів поточного контролю за модулями (до 60 балів) та модуля-контролю (екзамену) – до 40 балів.

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю (опитування, тестування, розв’язанні практичних завдань, задач, виконанні завдань самостійного опрацювання, кейсів). Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів, з яких 15 балів за участь у практичних заняттях, 5 балів – самостійна робота та 10 балів – контрольна робота; 2 модуль – 30 балів, з яких 15 балів за участь у практичних заняттях, 5 балів – самостійна робота та 10 балів – контрольна робота.

Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі іспиту з врахуванням балів (оцінок) отриманих за два модулі. Іспит проводиться в усній формі і передбачає відповіді на три теоретичні питання (1 питання – 10 балів; 2 питання – 10 балів; 3 питання – 10 балів), та вирішення п’яти тестів (по 2 бали за кожен тест). Загальна сума балів, яку може отримати студент – 40 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов’язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Перелік питань для самоконтролю і контролю навчальних досягнень студентів

1. Що таке інновація у туристичній галузі?
2. Які основні види інновацій у туризмі виділяють?
3. У чому різниця між продуктовими та процесними інноваціями?
4. Наведіть приклади маркетингових інновацій у туристичному бізнесі.
5. Чим відрізняються радикальні інновації від поступових (інкрементальних)?
6. Які фактори впливають на появу інновацій у туризмі?
7. Назвіть приклади технологічних інновацій у сфері туризму.
8. Як інновації впливають на конкурентоспроможність туристичної компанії?

9. Визначте основні цілі інноваційної діяльності у туристичному підприємстві.
10. Чому інновації важливі для розвитку туристичних дестинацій?
11. Назвіть класичні теорії інноваційного розвитку.
12. В чому суть теорії «інноваційного циклу» (Schumpeter)?
13. Що таке технологічні хвилі та їх вплив на туристичну галузь?
14. Як концепція «відкритих інновацій» застосовується у туризмі?
15. Поясніть модель «S-curve» і її значення для інноваційного менеджменту.
16. Як теорії інноваційного розвитку впливають на стратегію підприємства?
17. Наведіть приклади застосування теорії дифузії інновацій у туризмі.
18. Чим відрізняються централізовані та децентралізовані моделі впровадження інновацій?
19. Які етапи проходить інноваційний процес у туристичному підприємстві?
20. Як оцінити потенціал інноваційної ідеї для туризму?
21. Що включає поняття «інноваційний менеджмент» у туризмі?
22. Назвіть ключові функції менеджера з інновацій.
23. В чому полягає роль організаційної культури у впровадженні інновацій?
24. Як оцінюється ефективність інноваційного менеджменту?
25. Які методи планування інноваційного розвитку існують у туризмі?
26. Що таке SWOT-аналіз для інноваційних проєктів?
27. Як проводиться моніторинг інноваційної діяльності туристичного підприємства?
28. В чому полягає ризик-менеджмент при впровадженні інновацій?
29. Наведіть приклади організаційних моделей управління інноваціями.
30. Які методи мотивації персоналу до інновацій можна застосовувати у туризмі?
31. Що таке інноваційний проєкт у туризмі?
32. Як визначають бюджет інноваційного проєкту?
33. Назвіть основні джерела фінансування інновацій у туристичному бізнесі.
34. Як оцінюється ефективність фінансового планування інновацій?
35. Які кадрові ресурси потрібні для впровадження інновацій?
36. В чому полягає роль лідера проєкту у впровадженні інновацій?
37. Як формуються команди для реалізації інноваційних проєктів?
38. Що таке KPI для інноваційного проєкту?
39. Як впровадження інновацій впливає на витрати підприємства?
40. Назвіть основні критерії успішності інноваційного проєкту.
41. Що таке цифрові інновації у туризмі?
42. Наведіть приклади smart-технологій для туристичних підприємств.
43. Як автоматизація управління підвищує ефективність туризму?
44. Які digital-інструменти використовуються для просування туристичного продукту?
45. Що таке персоналізація туристичних послуг?
46. Як оцінюється ефективність маркетингових інновацій?
47. Що таке сталий туризм і які інновації сприяють його розвитку?
48. Наведіть приклади екологічних інновацій у туризмі.
49. Як цифрові та сталі інновації взаємодіють для підвищення конкурентоспроможності?
50. Розробіть приклад невеликого інноваційного проєкту для вашого регіону та оцініть його потенційну ефективність.

Зарахування результатів неформальної освіти

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №16 від 25 листопада 2024 року) (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni->

[dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chnivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/](#)) здобувачі освіти мають можливість на зарахування окремих видів робіт в рамках ОК на основі результатів, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти.

Рекомендована література:

Основна:

1. Влащенко, Н. М. Інноваційні технології в туризмі [Електронний ресурс] : навч. посібник / Н. М. Влащенко, М. В. Тонкошкур ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 214 с.
2. Джинджоян В.В., Тесленко Т.В., Горб К.М. Інноваційні технології в туризмі та гостинності : навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2022. 340 с.
3. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: ЛьВДУВС, 2019. 292 с.
4. Копитко М. І., Блага Н. В. Управління інноваціями та інвестиціями : навчальний посібник у схемах і таблицях. Вид. 2-ге, допов. і перероб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 296 с.
5. Лисюк Т.В. Інноваційні технології в туризмі : навчальний посібник. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2025. 323 с.
6. Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу : монографія / за ред. С. М. Ілляшенка. - Суми : Університетська книга, 2023. - 614, с
7. Менеджмент туристичної індустрії: практикум / уклад.: Руденко В.П., Підгірна В.Н., **Наконечний К.П.** та ін. - Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2023. 384 с.
8. **Наконечний К.П.** Інваріантність інноваційної детермінації туристичних підприємств України (на прикладі сфери гостинності). Менеджмент туристичної індустрії : освітньо-наукові домінанти : колективна монографія / Руденко В.П., Підгірна В.Н., Наконечний К.П. та ін. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. С.280-312. URL : <https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/10605>
9. Руденко В.П., Вацеба В.Я., Підгірна В.Н., **Наконечний К.П.** та ін. Менеджмент туристичної індустрії : підручник у 3-х частинах. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т імені Юрія Федьковича, 2019. 504 с.

Допоміжна:

1. Г.І. Єремія, **К.П. Наконечний** Аналіз інноваційної діяльності та стратегії розвитку у сфері послуг (на прикладі готельного господарства Чернівецької агломерації) Галицький економічний вісник 73(6). 2021. С. 64-69.
2. **Наконечний К.П.** Інваріантність інноваційної детермінації туристичних підприємств України (на прикладі сфери гостинності). Менеджмент туристичної індустрії : освітньо-наукові домінанти : колективна монографія / Руденко В.П., Підгірна В.Н., **Наконечний К.П.** та ін. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. С.280-312. URL : <https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/10605>
3. Цепенда М.М, **Наконечний К.П.** Аналіз сучасних стратегій менеджменту овертуризму. Географія та туризм: науковий журнал / ред. кол.: Запотоцький С.П. (гол. ред.) та ін. К.: Альфа-ПК, 2024. Вип. 74. С.18-24.
4. **Наконечний К.П.**, Цепенда М.М., Ячнюк М.О. Аналіз і оцінка інноваційно-технологічної стратегії готельно-ресторанного комплексу "Rivoli City Club". Економіка та суспільство. 2024. No 67. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4738> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-71>
5. Паламарюк М.Ю., **Наконечний К.П.** Інноваційні технології в управлінні комунікаціями туристичної сфери України Науковий погляд: економіка та управління, № 1 (89) / 2025 , 98-103 <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2025-89-14> http://www.scientificview.umsf.in.ua/archive/2025/1_89_2025/16.pdf

6. **Наконечний К.П.**, Паламарюк М.Ю. Дослідження сучасних тенденцій та інноваційних технологій в екскурсійній сфері України. Підприємництво та інновації. 2025. № 37. С 61-64 DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/37.9>
https://mail.google.com/mail/u/0?ui=2&ik=15e7558d78&attid=0.1&permmsgid=msg-a:r-640699916620943685&th=19a49ef59d518f21&view=att&disp=inline&realattid=f_mhalvpmi0&zw
7. **Наконечний К.П.**, Цепенда М.М, Бурка В.Й. Перспективи впровадження системи екологічного менеджменту (EMS) в БК "Водограй". Актуальні проблеми сталого розвитку. Том 2, №9, 2025. С 156-162 DOI: 10.60022/2(9)-19S
<https://journals.csr.com.ua/index.php/sustainability/article/view/313/353>

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
2. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#n946>
3. Закон України «Про туризм» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Економічна енциклопедія України. Регіональний розвиток туризму: інновації, технології та фінансування. URL: <https://www.economica.com.ua>.
5. Державна агенція розвитку туризму України. Інноваційні підходи до розвитку туризму в Україні. URL: <https://www.tourism.gov.ua>.
6. Міністерство культури та інформаційної політики України. Туризм в Україні: інноваційний розвиток та державна політика. URL: <https://mkip.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Європейського Союзу. Програми та гранти для розвитку туризму в Україні. URL: https://europeanunion.europa.eu/index_en?prefLang=uk
8. Проект USAID Конкурентоспроможна економіка України (програма підтримує розвиток бізнесу та інновацій, надає ресурси та тренінги для підприємців у туристичному секторі, зокрема в напрямі інноваційного туризму). URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/prohrama-usaidkonkurentospromozhna-ekonomika-ukrainy-vydiliaie-18-miliona-napidtrymku-pratsevlashtuvannia-ukraintsiv>
9. European Travel Commission (сайт, що надає інформацію про інноваційні ініціативи та політики розвитку туризму в Європі). URL: <https://etc-corporate.org>
10. European Commission - Horizon Europe. (офіційний сайт програми Horizon Europe, де можна знайти інформацію про гранти та фінансування інноваційних проєктів, зокрема в галузі туризму). URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/fundingopportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizoneurope_en
11. European Investment Bank (EIB) (ресурси про кредити та інвестиційні програми для розвитку туристичної інфраструктури і підтримки інноваційних проєктів). URL: <https://www.eib.org>.

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ "Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича" <https://www.chnu.edu.ua/media/bkyl5klw/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>;
- ✓ "Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича" <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyjavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/>